

Marc Calon: "Voedselproducenten die zich niet aan de regels houden, komen aan het bestaansrecht van al hun collega's."



24

DE PRIORITEITEN VAN LTO-VOORZITTER MARC CALON

'DIT IS HET LAND VAN MELK EN HONING'

Nederlands voedsel wordt gezien als het beste en veiligste ter wereld. "Deze sector mag trots zijn op haar prestaties," zegt Marc Calon. Hij is sinds begin 2017 voorzitter van Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) dat bijna 50.000 agrarische ondernemers vertegenwoordigt. Calon benadrukt dat geen enkele concessie mag worden gedaan aan kwaliteit. "Producenten die de boel belazeren, moeten keihard worden aangepakt."

TEKST HANS HAJÉE FOTO DIRK HOL

Marc Calon heeft een stevig trackrecord in politiek en bestuur. Hij was tien jaar PvdA-gedeputeerde in Groningen en tot eind vorig jaar voorzitter van woningcorporatiekoepel Aedes. Daar vocht hij menig robbertje uit met – onder meer – minister Stef Blok.

Calon is ook een gepassioneerde boer met een eigen akkerbouwbedrijf. Hoefde hij dus niet lang na te denken toen LTO Nederland hem vroeg? "Toch wel. In 1990 was ik voorzitter van de Groninger Maatschappij van Landbouw. Veel thema's die toen actueel waren, staan nog altijd op de agenda. Ik gedij juist bij verandering, breng graag dingen in beweging. Daarom heb ik duidelijk aangegeven: willen jullie iemand die op de winkel past dan moet je mij niet nemen."

KORTER OP DE BAL

Daar was geen sprake van. "Mijn belangrijkste opgave is een ambitieuze vernieuwing. LTO wordt omgevormd tot een centrale organisatie waarbij sectoren in de lead zijn. Naast dierlijk en plantaardig is multifunctionele landbouw – denk aan zorgboerderijen – als derde pijler toegevoegd." De bezetting op het Haagse kantoor wordt fors uitgebreid. "Eind dit jaar moet de beoogde organisatie volop draaien. Ook verhuizen we naar een andere locatie, dicht op het bestuurlijke hart van Nederland. Daar – en in Brussel, waar LTO ook zeer actief is – worden immers wetten en regels gemaakt die belemmerend kunnen zijn voor onze leden. Daarom willen we nog korter op de bal zitten."

NIEUW MINISTERIE

Naast zaken als de mestproblematiek raken ook ontwikkelingen buiten de grenzen onze landbouwsector. "Het toenemende protectionisme vormt een grote bedreiging. Ruim 70% van de productie wordt geëxporteerd. Nederland is wereldwijd de tweede exporteur. Open grenzen zonder handelsbelemmeringen zijn cruciaal." Tweede lobby speerpunt is een nieuw ministerie voor Voedsel en Landschap. "De integratie van Economische Zaken en Landbouw is wat ons betreft mislukt. De koppeling tussen praktijk, beleid en onderzoek is verdwenen. Het ministerie is verworden tot een regel- en subsidiefabriek. Terwijl boeren hun inkomen niet moeten verdienen met subsidies maar uit de markt moeten halen. Een ministerie moet daarbij ondersteunen en faciliteren." Calon ziet een gunstig gesternte voor een "eigen"

ministerie. "Na aanvankelijke scepsis wordt het draagvlak steeds groter. Wat helpt, is dat een nieuw kabinet uit zeker vier partijen bestaat. Voor veel poppetjes moet een plek als minister of staatssecretaris worden gevonden."

KIND EN BADWATER

Onder het zittende kabinet verdwenen alle product- en bedrijfschappen. "Zeker, de kritiek op deze organisaties was deels terecht. Ze waren verworden tot veredelde pinautomaten. Maar het kind is met het badwater weggegooid. In essentie pleit er veel voor een dergelijke vorm van samenwerking. Die moet dan wel lean en mean opereren en democratisch worden gecontroleerd. Ook moet zo'n nieuwe entiteit bewindstaken krijgen zoals het afgeven van een algemeen verbindend verklaring. Wordt aan deze voorwaarden voldaan dan is de meerwaarde groot. Bijvoorbeeld bij het bestrijden van crises; de overheid kan dat niet alleen, de markt ook niet." Een collectieve aanpak past bij Nederland, stelt Calon. "Het zit simpelweg in ons DNA om te polderen, zaken samen te regelen." Bij het vaststellen van deze en andere LTO-speerpunten is de achterban leidend. "Wij vertegenwoordigen bijna 50.000 agrarische ondernemers. Zij geven input en bepalen onze prioriteiten." Het raadplegen van leden gebeurt vooral tijdens bijeenkomsten en vergaderingen. Om hen vaker te polsen, gaat LTO meer digitaal communiceren. "Denk aan frequente netenquêtes. Door zo'n regelmatige informatie-uitwisseling krijgen we de visie van onze leden nog scherper op het netvlies."

TROTS

De Nederlandse agrarische productie is jaarlijks goed voor zo'n 96 miljard euro. "Het merendeel daarvan wordt hier geproduceerd. Ook zijn er veel buitenlandse producten die wij bewerken en vervolgens weer uitvoeren." Door nog meer waarde toe te voegen, kan de opbrengst verder stijgen. "Toetjes zijn lucratiever dan melk, babyvoeding levert meer op dan vla." Wageningen geniet als kenniscentrum een wereldwijde reputatie; made in Holland is een kwaliteitsgarantie. "Een organisatie als Oxfam Novib ziet Nederlands voedsel als het veiligste en beste ter wereld. Maar weinig mensen staan erbij stil, maar dit is het land van melk en honing – letterlijk en figuurlijk. Houd je rekening met de inflatie dan liggen de prijzen daarbij op vooroor-

logs niveau. Kortom: deze sector mag trots zijn op haar prestaties."

KEIHARDE AANPAK

Wordt het collectieve belang van die sector bedreigd dan klimt Calon op de barricades. "Als het gaat om kwaliteit kunnen we ons geen enkele concessie veroorloven. Gebeurt dat wel dan verliest de consument het vertrouwen en zijn we *out of business*. Voedselproducenten die zich niet aan de regels houden, komen aan het bestaansrecht van al hun collega's. Daarom moet iemand die de boel belazerd keihard worden aangepakt. Controle en het opleggen van sancties kunnen we als sector prima zelf. Bij een herhaalde overtreding volgt wat mij betreft onherroepelijk een productieverbod." Voor leden die voedselveiligheid niet serieus nemen en hun eigen plan trekken, heeft Calon een duidelijke boodschap: "Die kunnen ophoepelen."

FORSE AMBITIE

Dat het gaat om uitzonderingen, werd de nieuwe voorzitter al in zijn eerste maanden bij LTO duidelijk. "De mentaliteit van de leden heeft me positief verrast. Het besef dat geproduceerd wordt voor de markt en niet voor subsidies wordt breed gedragen. Ook is het een vanzelfsprekendheid dat wij ons houden aan de technische, ethische en morele grenzen die de maatschappij stelt." Soms ligt de lat al een stuk hoger. "Plantaardige deelsectoren gaan voor een emissie- en residuloze teelt in 2030. Een hele opgave, zeker gezien de steeds betere detectiemethoden. Van dergelijke ambities krijg je als belangenbehartiger een enorme boost."

BOER ZOEKT VROUW

In een gesprek met de LTO-voorzitter kan Boer zoekt Vrouw niet onbesproken blijven. Miljoenen volgen het tv-programma dat veel waardering oogst. "Terecht," stelt Calon. "Er is geen sprake van het goedkoop uitmelken van emoties, zoals je vaak ziet. Boeren stellen zich kwetsbaar op. Kijkers ervaren hoe trots ze zijn op hun vak en krijgen inzicht in het landbouwbedrijf. Het programma is echt en integer, precies waar wij voor staan. Het maakt Boer zoekt vrouw tot een perfect visitekaartje voor de sector."